

Undersökning av miljöpåverkan

Diarienummer: BN-2017/02420

Datum: 2019-03-26

Handläggare: Clara Persson Harlin

Planprogram för Skäret, Umeå kommun

En miljöbedömning ska inte göras för planprogram enligt plan- och bygglagen (2010:900) och miljöbedömningsförordningen (2017:966).

Planens beteckning:	Planprogram för Skäret
Planens syfte:	Syftet med planprogrammet är att ange planeringsföresättningar inom området för fortsatt planläggning för bostäder. Syftet är också att ge underlag för kommande utbyggnad av kommunalt vatten- och avlopp.
Existerande planer:	2480K-P01/164 och 2480K-P10/32
Genomförda miljöbedömningar/ miljöutredningar:	

Beslut

Plan bedöms inte innebära betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt kapitel 6, miljöbalken (1998:808), ska därför inte genomföras.

I planbeskrivningen ska faktorer med risk för miljöpåverkan i bilagan behandlas enligt plan- och bygglagen (kapitel 4, § 34, andra stycket). Genomgången i bilagan visar vilka områden som ska utredas.

Motiv till beslut

Behovsbedömningen grundas på bifogad genomgång av planens miljöpåverkan. Enligt genomgången finns det inte anledning att anta att det finns risk för betydande miljöpåverkan. Inte heller vid sammanvägning av faktorer med risk för inverkan bedöms inverkan vara jämförbar med betydande miljöpåverkan.

- Det finns anledning att anta att planen medför påverkan på riksintresse för vindbruk.
- Det finns inte anledning att anta att planen medför betydande påverkan på Natura 2000-område.
- Det finns inte anledning att anta att planen medför att miljö kvalitetsnorm kommer att överskridas.
- Det finns inte anledning att anta att planen äventyrar eller hindrar uppfyllande av kvalitetskraven för någon vattenförekomst.

Detta beslut har fattats av planchef Clara Ganslandt med planhandläggaren Clara Persson Harlin som föredragande. Beslutet är godkänt i kommunens elektroniska system och har därför ingen underskrift.

Sammanfattning

	Ja	Nej	Kommentar, positivt och negativt
Risk för betydande miljöpåverkan kan antas enligt bedömningskriterier i miljöbedömningsförordningen § 5 (se tabell nedan).		X	
Syftet är att planområdet får tas i anspråk för någon av de verksamheter som nämns i PBL kapitel 4 kap, § 34, andra stycket. Genomförande av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan på grund av detta.		X	
Betydande påverkan kan antas på Natura 2000.		X	
Påverkan kan antas på områden av riksintresse enligt miljöbalken, kapitel 3 eller 4 (för § 8, Natura 2000, se ovan).	X		Stora delar ligger inom 1000 meter från riksintresseområde för vindbruk, riksintresset finns öster om programområdet.

Ja på någon punkt 1–3: Miljöbedömning ska göras.

	Ja	Nej	Kommentar
Riksintresseanalys för kulturmiljö kommer att upprättas.		X	

Identifiering av omständigheter enligt miljöbedömningsförordningen

Risk för miljöpåverkan leder till att faktorn ska behandlas i planbeskrivningen. Betydande påverkan leder till att faktorn dessutom ska behandlas i miljöbedömning. Inom parentes anges vilken punkt i miljöbedömningsförordningen (§ 5) faktorn framför allt kan hänföras till.

	Ingen eller liten risk för miljöpåverkan	Risk för miljöpåverkan	Risk för betydande miljöpåverkan	Kommentarer
Påverkan på existerande miljö				
Den befintliga miljöns känslighet (8)	X			
Kulturmiljö (8)	X			
Landskaps-/stadsbild (8)		X		
Rekreatiomsområde (8)		X		Kommunal badplats finns inom området.
Tyst/ostörd miljö (8)	X			
Grönyta i tätort (8)	X			
Naturmiljö (land och vatten) (8)		X		Berör klass 2-våtmark i sydöstra delen. I övrigt stort naturområde där det saknas kunskap om naturvärden, en översiktlig naturinventering behövs. Utanför programområdet, i Lillfjärden, finns en viktig rastplats och häckområde för fåglar.
Skyddade områden, inklusive Natura 2000 (9)	X			
Strandskyddsområde (1d)		X		Lång strandremsa, delar ianspråktaget genom bostäder eller detaljplaner. Kommunal badplats med sandstrand finns inom programområdet.

	Ingen eller liten risk för miljöpåverkan	Risk för miljöpåverkan	Risk för betydande miljöpåverkan	Kommentarer
Påverkan på ekosystemtjänster (8)		X		<p>Programområdet är en övergångszon mellan vatten och land där art- och ämnesutbyten mellan land och vatten är viktiga stödjande ekosystemtjänster för till exempel fiskproduktionen i vattnet eller för artrikedomen på landet. Vattenkläckande insekter är föda för fåglar och fladdermöss på land.</p> <p>Landområdet är mestadels skogbevuxet där skogen fungerar som erosionskydd samt fördröjer och renar ytligt avrinnande vatten. Initialt efter avverkning av större skogsområden sker utsläpp av näringsämnen som normalt finns bundna i skogsmarken till närmaste vattenförekomster. På sikt riskeras näringsutsläpp till fjärden på grund av ändrad markanvändning och större omfattning av hårdgjorda ytor. Bland de kulturella tjänsterna är tillgången till havsstränder värdefulla för rekreation och friluftsliv.</p>
Grundvatten, inklusive vattenskyddsområde (8)	X			
Kan planen medföra att miljö kvalitetsnorm kommer att överskridas? (8)	X			
Kan planen medföra att vattenförekomst får försämrad miljöstatus eller inte kommer att uppnå fastställt kvalitetskrav? (8)	X			Lillfjärden, SE634950-202940 och Täftefjärden: SE634740-203020, se bilaga. Planprogrammet ger förutsättningar att på sikt ersätta befintliga avlopp i området med kommunalt avlopp som inte släpps ut i Täfteåfjärden utan pumpas till Öns avloppsreingsverk. Det kan förbättra vattenkvaliteten.

	Ingen eller liten risk för miljöpåverkan	Risk för miljöpåverkan	Jönpåverkan	Risk för betydande miljöpåverkan	Kommentarer
Påverkan från existerande förhållanden					
Verksamheter som medför risk för miljö och hälsa, i eller i närheten av planområdet (2)	X				
Buller från omgivning (2)	X				
Förorenad luft (2)	X				
Elektromagnetiska fält (2)		X			10 kV luftledning i södra delen av området.
Förorenade områden (2)	X				
Radon i mark (2)	X				Normalriskområde
Geologi/hydrologi (2)		X			Mindre del av området utgörs av lera/silt enligt jordartskartan, kan vara sura sulfatjordar.
Skredrisk (2)		X			
Översvämningsrisk (2)		X			Vattenståndet kan vid lågtryck och vindförhållanden stiga mer än 150 cm jämfört med normalvattenståndet. De kombinerade effekterna av landhöjning och klimatförändringar kan leda till ökad eller minskad risk för översvämningar.
Lokalklimat (2)	X				
Ljusförhållanden (2)	X				
Ändrad påverkan till följd av klimatförändringar (2)		X			Klimatförändringar kan påverka den långa strandlinjen genom ändrad havsnivå och ändrad vattenståndsamplitud.
Påverkan på grund av aktiviteter eller förändringar som planen medför (även påverkan på omgivning)					
Verksamhet eller åtgärd som planen ger förutsättning för (3)	X				

	Ingen eller liten risk för miljöpåverkan	Risk för miljöpåverkan	Risk för betydande miljöpåverkan	Kommentarer
Ändrad trafiksituationen inom och utom planområdet (3)		X		Programmets syfte är att skapa förutsättningar för fler bostäder. Det leder till ökad trafik och fler utfarter. Barn som bor längs vägen behöver kunna ta sig till skolan på ett trafiksäkert sätt. Enligt FÖP för kusten från 2013 förutsätts trafikutredning. Sedan dess har vägen ut mot Rovögern förbättrats.
lanspråktagande av mark, vatten och andra resurser (3)		X		I programområdet finns huvudsakligen skogsmark, men även jordbruksmark. Beroende på utfallet av programmet kan jordbruksmark komma att försvinna. Flera båtplatser kommer att efterfrågas som följd av planen. Enligt FÖP för kusten krävs gemensam lösning för båt, lämpligen vid anslutande möjlig båthamn.
Alstrande av avfall (3)	X			
Alstrande av föroreningar och störningar (3)	X			
Spillvattenhantering (3)	X			Syftet är att ge underlag för kommande utbyggnad av kommunalt vatten- och avlopp. Kommunalt avlopp förutsätts.
Dagvattenhantering (3)		X		Förutsättningar för lokal infiltration och ytlig avrinning av dag- och dränvatten, så långt möjligt utan ledningar bör utredas.
Förändringar som påverkar klimatet (3)		X		Bebyggelse utan god kollektivtrafikanslutning leder till ökade utsläpp från biltrafik.
Risk för människors hälsa till följd av olyckor (7)		X		Trafikolyckor på landsvägen genom området.
Risk för miljön till följd av olyckor (7)	X			

	Ingen eller liten risk för miljöpåverkan	Risk för miljöpåverkan	Risk för betydande miljöpåverkan	Kommentarer
Risk för människors hälsa till följd av andra omständigheter (7)	X			
Risk för miljön till följd av andra omständigheter (7)	X			

Planen	Ja	Nej	Kommentar, positiv och negativ påverkan
Anges förutsättningar för verksamhet eller åtgärder som självständigt kan antas medföra betydande miljöpåverkan? (1a)		X	
Har planen betydelse för de miljöeffekter andra planer eller program medför? (1b)	X		Kan ha positiv betydelse för arbetet med att förbättra vattenmiljön i Lillfjärden och Täftefjärden.
Har planen betydelse för att främja en hållbar utveckling eller för integreringen av miljöaspekter i övrigt? (1c)		X	
Har planen betydelse för möjligheterna att följa miljölagstiftningen? (1d)		X	
Går det att avhjälpa de sannolika miljöeffekterna? (4)	X		
Behöver en kompensationsutredning för ekologiska värden göras för planen? (4)	-	-	Planprogrammet kommer att göra en del i underlaget för att bedöma effekten av framtida program, frågan kan inte besvaras i detta skede.
Har planens miljöeffekter gränsöverskridande egenskaper? (5)		X	
Är planen förenlig med folkhälsomålen? (1c)	Ja, förenlig med alla målområden		

Planen	Ja	Nej	Kommentar, positiv och negativ påverkan
Är planen förenlig med miljömålen? (1c)			Programmet kan bidra till att uppfylla målet "Hav i balans" genom minskad belastning från avlopp. Beroende på utformning skulle det kunna motverka målen "Levande skogar", "Ett rikt odlingslandskap" och "Ett rikt växt- och djurliv".

DETALJPLAN FÖR SKÄRET, UMEÅ KOMMUN – PÅVERKAN PÅ VATTENFÖREKOMST

1 Vattenförekomst: Lillfjärden, SE634950-202940

Punkt 2 till 4 nedan är sammanfattning av uppgifter enligt VISS.

2 Nuvarande status

Ekologisk status: Måttlig

Kemisk status: Uppnår ej god

3 Riskklassificering och miljöproblem som orsakar riskklassningen

God ekologisk status med avseende på näringsämnen (eller biologiska kvalitetsfaktorer som indikerar näringsämnespåverkan) kan inte uppnås till 2021 på grund av att över 60 procent av den totala tillförseln av näringsämnen kommer från utsjön. Åtgärderna för denna vattenförekomst behöver emellertid genomföras till 2021 för att god ekologisk status ska kunna nås till 2027.

Risk att Kemisk status inte uppnås 2021. Bedömningen baseras på extrapolering som tyder på att gränsvärdena för kvicksilver och PBDE överskrids. Extrapolering indikerar att gränsvärdet för dioxiner överskrids i strömming. I Sverige idag överstiger kvicksilver och PBDE gränsvärdena i alla ytvatten. Med tanke på de låga gränsvärdena sätts tillförlitligheten till B. Vattenförekomsten är inte klassad avseende övriga kemiska parametrar. Eftersom vattenförekomsten inte är klassad avseende kemiska parametrar utöver de som undantas så finns det inte kunskap om vattenförekomstens egentliga kemiska status.

4 Fastställda normer

Ekologisk status: god

Kemisk status: god, med undantag för kvicksilver och kvicksilverföreningar samt bromerad difenyleter

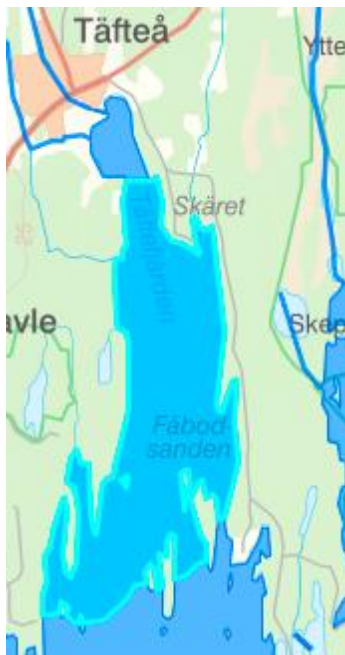
5 Bedömning i undersökningsskedet av planens påverkan på möjlighet att nå miljökvalitetsnormerna med motivering till gjord bedömning

Planens påverkan på möjligheten att vattenförekomsten ska uppnå god ekologisk status är positiv i och med att tillförseln av fosfor och kväve från områdets enskilda avlopp

med varierande funktion försvinner och ersätts med kommunalt reningsverk som har betydligt bättre rening. Reningsverket i Täfteå kommer också att tas ur drift 2019 och spillvattnet kommer att ledas till reningsverket på Ön.

Avseende kemisk status innebär planen ingen förändring i möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormen eftersom statusklassningen baseras på ämnen som inte härstammar från planområdet.

1 Vattenförekomst: Tätefjärden: SE634740-203020

Punkt 2 till 4 nedan är sammanfattning av uppgifter enligt VISS.

2 Nuvarande status

Ekologisk status: God

Kemisk status: Uppnår ej god

3 Riskklassificering och miljöproblem som orsakar riskklassningen

Vattenförekomstens ekologiska status har bedömts som god. Mätdata från ett år visar på hög status för den biologiska kvalitetsfaktorn växtplankton. Mätdata på näringsämnen visar på måttlig status. Den relativt höga halten av näringsämnen beror sannolikt på det kommunala reningsverket i Täfteå och det relativt stora antalet enskilda avlopp i fjärdens tillrinningsområde.

Risk att Kemisk status inte uppnås 2021. Bedömningen baseras på extrapolering som tyder på att gränsvärdena för kvicksilver och PBDE överskrids. Extrapolering indikerar

att gränsvärdet för dioxiner överskrids i strömning. I Sverige idag överstiger kvicksilver och PBDE gränsvärdena i alla ytvatten. Med tanke på de låga gränsvärdena sätts tillförlitligheten till B. Vattenförekomsten är inte klassad avseende övriga kemiska parametrar. Eftersom vattenförekomsten inte är klassad avseende kemiska parametrar utöver de som undantas så finns det inte kunskap om vattenförekomstens egentliga kemiska status.

4 Fastställda normer

Ekologisk status: god

Kemisk status: God status, med undantag för kvicksilver och kvicksilverföreningar samt bromerad difenyleter

5 Bedömning i undersökningsskedet av planens påverkan på möjlighet att nå miljö kvalitetsnormerna med motivering till gjord bedömning

Planens påverkan på möjligheten att vattenförekomsten ska bibehålla god ekologisk status är positiv i och med att tillförseln av fosfor och kväve från områdets enskilda avlopp med varierande funktion försvinner och ersätts med kommunalt reningsverk som har betydligt bättre rening. Reningsverket i Täfteå kommer också att tas ur drift 2019 och spillvattnet kommer att ledas till reningsverket på Ön.

Avseende kemisk status innebär planen ingen förändring i möjligheten att uppnå miljö kvalitetsnormen eftersom statusklassningen baseras på ämnen som inte härstammar från planområdet.